PORADNIK DLA JDG

Zakładasz firmę?

5 rzeczy na start.

Sprawdź najważniejsze rzeczy przed założeniem działalności.

Katarzyna
Zimolzak-Szydlik

Radca prawny | Doradca podatkowy

TWOJA FIRMA / DECYZJA 01

Co sprzedajesz i komu?

01

Zacznij od swojej rzeczywistej oferty. Dopiero potem dobieraj podatki i formalności.

Nazwa zawodu ani kod PKD nie opisują całej transakcji. Istotne jest to, co faktycznie robisz, kto jest klientem i w jaki sposób dostarczasz mu towar lub usługę. Inne pytania pojawią się przy pracy dla polskiej firmy, inne przy sprzedaży konsumentom lub za granicę.

SPRAWDŹ PRZED STARTEM

- ☐ Opisuję konkretnie, co klient otrzyma i za co zapłaci.
- ☐ Ustalam, czy sprzedaję firmom, konsumentom, czy obu grupom.
- ☐ Sprawdzam, czy planuję klientów lub zakupy zagraniczne.
- ☐ Weryfikuję wymagane uprawnienia, zezwolenia i zasady umowy.

WARTO WIEDZIEĆ

„Doradztwo”, „szkolenie” i „wykonanie projektu” mogą oznaczać inne obowiązki. Nie wybieraj sposobu rozliczenia wyłącznie na podstawie nazwy wpisanej do oferty.

Moja oferta i główny typ klienta:

TWOJA FIRMA / DECYZJA 02

Jak wybierzesz podatek?

02

Niższa stawka nie zawsze oznacza więcej pieniędzy w Twojej kieszeni.

Porównaj skalę podatkową, podatek liniowy i ryczałt, jeśli możesz z nich korzystać. Uwzględnij przychody, koszty, składkę zdrowotną, inne dochody oraz ulgi i rozliczenie z małżonkiem. Sprawdź też ograniczenia, zwłaszcza gdy przechodzisz z etatu na B2B.

SPRAWDŹ PRZED STARTEM

- ☐ Przygotowuję prognozę przychodów i kosztów na 12 miesięcy.
- ☐ Porównuję łączny ciężar podatku i składki zdrowotnej.
- ☐ Sprawdzam dostępność danej formy i właściwą stawkę ryczałtu.
- ☐ Zapisuję termin i sposób zgłoszenia wybranej formy.

WARTO WIEDZIEĆ

Skala jest formą podstawową. Wybór liniowego lub ryczałtu zgłasza się zasadniczo do 20. dnia miesiąca po miesiącu pierwszego przychodu w roku; gdy ten przypada w grudniu - do końca roku.

Co muszę policzyć przed wyborem:

TWOJA FIRMA / DECYZJA 03

Czy potrzebujesz VAT?

03

PIT i VAT to dwie oddzielne decyzje. Wybór ryczałtu nie rozstrzyga Twojego statusu VAT.

W 2026 r. limit zwolnienia podmiotowego wynosi 240 000 zł wartości sprzedaży rocznie. Przy rozpoczęciu działalności w trakcie roku ustala się go proporcjonalnie do okresu jej prowadzenia. Nie każdy rodzaj sprzedaży pozwala jednak korzystać z tego zwolnienia.

SPRAWDŹ PRZED STARTEM

- ☐ Sprawdzam, czy moja sprzedaż nie wyklucza zwolnienia.
- ☐ Wyliczam limit właściwy dla daty rozpoczęcia działalności.
- ☐ Porównuję cenę dla klienta i VAT od planowanych zakupów.
- ☐ Osobno sprawdzam transakcje zagraniczne, w tym VAT-UE.

WARTO WIEDZIEĆ

Mały obrót nie gwarantuje zwolnienia. Przykładowo usługi prawnicze i co do zasady doradcze są wyłączone ze zwolnienia podmiotowego. Zakup zagranicznej usługi może rodzić obowiązki także u podatnika zwolnionego.

Mój status VAT i sprawy do wyjaśnienia:

TWOJA FIRMA / DECYZJA 04

Jakie składki zapłacisz?

04

Ulga na start nie oznacza firmy bez wszystkich składek.

Jeśli spełniasz warunki ulgi na start, przez maksymalnie 6 miesięcy kalendarzowych nie podlegasz ubezpieczeniom społecznym z działalności. Co do zasady pozostaje składka zdrowotna. Oceń również wpływ ulgi na ochronę ubezpieczeniową i prawo do świadczeń z tego tytułu.

SPRAWDŹ PRZED STARTEM

- ☐ Sprawdzam historię działalności i warunek 60 miesięcy.
- ☐ Weryfikuję zakres współpracy z byłym pracodawcą.
- ☐ Ustalam zgłoszenie do ZUS i uwzględniam ewentualny etat.
- ☐ Planuję wysokość składek teraz oraz po zakończeniu ulg.

WARTO WIEDZIEĆ

Ulga na start dotyczy pierwszej działalności lub powrotu po co najmniej 60 miesiącach od ostatniego zawieszenia lub zakończenia. Ograniczenie obejmuje też określone czynności dla byłego pracodawcy. Sam wpis do CEIDG nie zastępuje ustalenia właściwego zgłoszenia do ubezpieczeń.

Mój wariant ZUS i data końca ulgi:

TWOJA FIRMA / DECYZJA 05

Jak zorganizujesz rozliczenia?

05

Dobra księgowość zaczyna się od jasnego podziału zadań i sprawnego obiegu informacji.

Zanim wystawisz pierwszą fakturę, ustal, kto odpowiada za dokumenty, zgłoszenia i terminy. Sprawdź obowiązki fakturowania, KSeF i ewentualnej kasy fiskalnej. Zwolnienie z VAT samo w sobie nie oznacza zwolnienia z KSeF - zakres obowiązku i wyjątki wymagają osobnej oceny.

SPRAWDŹ PRZED STARTEM

- ☐ Ustalam z księgową zakres usług i termin przekazania dokumentów.
- ☐ Wybieram narzędzie fakturowania i sprawdzam obowiązki KSeF.
- ☐ Aktywuję e-Doręczenia i ustalam regularny odbiór korespondencji.
- ☐ Organizuję rachunek, archiwum i rezerwę na podatki oraz składki.

WARTO WIEDZIEĆ

Nie zakładaj, że biuro rachunkowe automatycznie odbiera każde urzędowe pismo albo analizuje każdą umowę. Uzgodnij, kto wykonuje konkretną czynność i jakie ma uprawnienia.

Mój pierwszy krok organizacyjny:

NASTĘPNY KROK

Masz wszystko? Czas na rozpoczęcie Twojej działalności!

Nie musisz znać wszystkich przepisów. Warto jednak wiedzieć, jakie pytania zadać, zanim wybierzesz sposób rozliczeń i przyjmiesz pierwsze zlecenie.

Opracowanie nie zastępuje profesjonalnej konsultacji ze specjalistą - prawnikiem, biurem rachunkowym, doradcą podatkowym. Pomaga jednak łatwiej przygotować się do takiej rozmowy.

Masz pytania? Skontaktuj się ze mną

podatkowypunktwidzenia.pl

kontakt@podatkowypunktwidzenia.pl

ŹRÓDŁA I ZAKRES MATERIAŁU

Biznes.gov.pl - wybór formy opodatkowania

Podatki.gov.pl - zwolnienie podmiotowe z VAT

ZUS - zgłoszenie przedsiębiorcy i ulga na start

Ministerstwo Finansów - zasady obowiązywania KSeF

Biznes.gov.pl - wpis do CEIDG

Stan prawny: 1 listopada 2026 r.

Materiał edukacyjny dla osób planujących jednoosobową działalność gospodarczą w Polsce. Przed decyzją sprawdź aktualne przepisy oraz swoją sytuację.

Katarzyna Zimolzak-Szydlik

Radca prawny | Doradca podatkowy

© Podatkowy Punkt Widzenia